

Hur har Socialdemokraternas argumentation förändrats för att legitimera sin migrationspolitik?

Innehållsförteckning

Abstract.....	2
1 Inledning.....	3
2 Syfte och frågeställning.....	4
2.1 Avgränsning.....	4
3 Bakgrund.....	4
3.1 Flyktingvågen 2015.....	4
3.2 Sverigedemokraterna.....	5
3.3 Socialdemokraternas historia och ideologi.....	5
3.4 Socialdemokraternas migrationspolitiska historia.....	5
4 Tidigare forskning.....	6
5 Teoretiskt ramverk.....	7
5.1 Norman Fairclough diskursanalys.....	7
5.2 Uppfattning av migranter som hot och som konkurrens.....	8
5.4 Socialkonstruktivistisk teori.....	9
5.5 Argumentation.....	9
6 Metod och material.....	10
6.1 Faircloughs analysverktyg.....	10
6.2 PDA-analys.....	10
6.3 Politisk diskurs.....	11
7 Analys.....	12
7.1 De rödgrönas valmanifest 2010.....	12
7.2 Valmanifest 2014.....	13
7.3.1 Samhällskontraktet.....	13
7.3.2 Rättssäkerhet.....	14
7.3.3 Solidaritet.....	15
7.3 Valmanifest 2018.....	16
7.3.1 Segregation.....	16
7.3.2 Inkludering i samhället.....	17
7.3.3 Gemensamt ansvar.....	18
7.4 Valmanifest 2022.....	19
7.4.1 Kriminalitet.....	19
7.4.2 Segregation och boendesegregation.....	21
7.4.3 Arbetslöshet.....	22
7.4.4 Migration som problem.....	24
7.5 Hur har socialdemokraternas argumentation kring migration förändrats?.....	25
7.5.1 2010.....	25
7.5.2 2014.....	26
7.5.3 2018.....	26
7.5.4 2022.....	26

8 Slutsats.....	27
9 Diskussion.....	28

Abstract

Uppsatsen ämnar att undersöka hur Socialdemokraternas argumentation förändrats för att legitimera sin migrationspolitik i Sverige, med hjälp av Socialdemokraternas valmanifest 2010-2022. Valmanifestet är en lista med ett antal punkter som Socialdemokraterna i detta fall vill försöka genomföra under sin nästkommande mandatperiod. Till alla punkter finns även en argumenterande text. Socialdemokraternas ideologiska grund bygger på solidaritet och jämlikhet. Men i och med att Sverigedemokraternas intåg i riksdagen och flyktingvågen 2015 har den svenska migrationspolitiken blivit allt mer restriktiv. Socialdemokraterna är inget undantag, partiet vill 2022 strama åt migrationen och minska arbetskraftsinvandringen. Därför vill vi undersöka hur de legitimerar sin politik med hjälp av politisk diskursanalys och besvara frågeställningen: *Hur har Socialdemokraternas argumentation förändrats för att legitimera sin migrationspolitik?* Vidare kommer undersökningen att göras med Fairclough & Faircloughs politiska diskursanalys. Analysen genomförs på valmanifest inför de fyra valen och uppsatsen synliggör tydliga förändringar i hur partiet framställer invandrare, samt argumentationen Socialdemokraterna använder sig av för att motivera sin politik.

Nyckelord: Socialdemokraternas argumentation, valmanifest, migrationspolitik, PDA-analys.

Antal ord: 7744

1 Inledning

Sverige var ett av länderna i Europa som blev som mest påverkat av flyktingvågen 2015. Under året ansökte 162 000 flyktingar om asyl i Sverige (Migrationsverket 2022). I samband med flyktingvågen skedde en förändring i det svenska politiska klimatet dels genom att migration hamnade allt högre upp på den politiska dagordningen och dels genom att stödet för invandringskritisk politik ökade (Enos 2023, Demker 2017).

Sverigedemokraterna tog sig in i regeringen 2010 med 5,7% av rösterna (Valmyndigheten 2023). Partiets högerpopulistiska politik tog sig därför också in i Sveriges politiska rum och partiets stöd kom att öka under kommande valår fram till 2022 då partiet vann hela 20,54% av rösterna samt ingick i tidö samarbetet med regeringskoalitionen (Tidöavtalet, 2022). Partiets framgång har drivit ett skifte i svensk migrationspolitisk diskurs till att bli mer invandrarkritisk (Krzyzanowski 2018).

År 2010 hade socialdemokraterna en solidarisk inställning till flyktingar och man främjade att alla som var i behov av skydd skulle få det, men 2022 är partiets inställning förändrad. Då vill man strama åt migrationspolitiken och ser migrationen som ett av Europas största problem. Man syftar på att arbetslöshet grundar sig i att invandrare inte lär sig svenska och att invandrare tar jobb som i första hand ska finnas till för svenskar. Socialdemokraterna vilar på en ideologisk grund som bygger på solidaritet och jämlikhet (Socialdemokraterna 2013). Därför undrar vi hur partiet har förändrat sin argumentation för att legitimera sin allt mer restriktiva migrationspolitik.

Med hjälp av politisk diskursanalys kommer vi dekonstruera Socialdemokraternas valmanifest inför valen 2010, 2014, 2018 samt 2022 för att sedan analysera resultatet kritiskt samt jämföra de olika valmanifesten och deras sätt att konstruera bilden av invandrare.

2 Syfte och frågeställning

Syftet med uppsatsen är att göra en jämförande undersökning av hur Socialdemokraterna använder sig av argumentation för att legitimera sin ställning i migrationsfrågan, samt hur den ställningen har förändrats.

Frågeställningen i denna uppsatsen är således,

Hur har Socialdemokraternas argumentation förändrats för att legitimera sin migrationspolitik?

2.1 Avgränsning

För att kunna besvara vår frågeställning har vi valt att avgränsa materialet till Socialdemokraternas valmanifest från 2010 till 2022. Tidsspannet vi ämnar undersöka anser vi vara passande för att besvara vår frågeställning då perioden innefattar tiden från och med att Sverigedemokraterna kom in i riksdagen till det senaste valåret (Valmyndigheten 2023).

3 Bakgrund

Vi finner det relevant att återge bakgrundsinformation om flyktingvågen 2015 och Sverigedemokraternas plats i den svenska politiken då det är relevant för vår avgränsning. Vidare anser vi det vara relevant att ge en historisk kontext av socialdemokraternas historiska migrationspolitik samt partiets ideologi.

3.1 Flyktingvågen 2015

Sverige var ett av de länder som fick högst antal asylansökningar i samband flyktingvågen 2015, och under året ansökte 162.000 flyktingar om asyl i Sverige (Migrationsmyndigheten). I samband med den ökade invandringen har stöd för invandringskritisk politik ökat i Sverige. Enos artikel stödjer denna tes, och hon menar även på att andelen av flyktingar som är från Syrien ökar stödet specifikt. Hon menar att politiska aktörer under flyktingvågen använde sig av den redan etablerade rasifieringen av muslimska immigranter för att mobilisera stöd genom att höja hotbilden av syrianska flyktingar (Enos, 2023).

Flyktingfrågan hamnade i samband med flyktingvågen högt på den svenska politiska dagordningen (Demker 2017, s. 475), men i mars 2023 platsar migrationsfrågan sig endast som den femte viktigaste politiska frågan i Sverige (Novus 2023).

3.2 Sverigedemokraterna

Sverigedemokraterna kom in i riksdagen år 2010 med 5,7% av rösterna. Sedan dess har partiet gjort stora politiska framsteg och fick 12,86% av rösterna i riksdagsvalet 2014 och 17,5% av rösterna 2018. I riksdagsvalet 2022 fick partiet 20,5% av rösterna, och blev därför Sveriges näst största parti (Valmyndigheten 2023). Partiet besitter även en stor maktposition då de tillsammans med Kristdemokraterna, Liberalerna och Moderaterna har utformat Tidöavtalet som den nya regeringens politik utgår ifrån (Tidöavtalet 2022).

Historiskt har den politiska skiljelinjen i Sveriges politiska system varit de partier som är för arbetare och partierna som har varit för kapitalägare, men Sverigedemokraternas intåg i den svenska politiken har gjort systemet bipolärt, med nationalkonservatism som en ny skiljelinje i politiken (Hagevi 2019, s. 45). Krzyzanowski menar dock på att partiets populistiska retorik har lett till en spill-over-effekt till övriga partier (2018).

3.3 Socialdemokraternas historia och ideologi

Det socialdemokratiska partiets ideologi utgörs av demokratisk socialism och i deras partiprogram skriver partiet att ideologin innebär att alla människor ska vara fria och jämlika. Det lyfts även att socialdemokratien och samhället bygger på solidaritet, och att ingen i samhället ska vara överordnad någon annan (Socialdemokraterna 2013).

3.4 Socialdemokraternas migrationspolitiska historia

Socialdemokraterna har trots sitt ideologiska fokus på solidaritet och jämlikhet en bakgrund av att politisera migrationsfrågan genom att ta upp frågan och göra partiets ståndpunkt i frågan synlig i det offentliga rummet. Partiet har även historiskt sett legitimerat invandringskritiska ståndpunkter med hänsyn till att skydda det svenska samhällets intressen. Under folkhemstiden legitimerades exempelvis en stram migrationspolitik genom att referera till att skydda folkhemmets intressen (Krzyzanowski, 2018).

Under 70-talet var partiet drivande i att få igenom en grupp lagförslag som hade i syfte att förhindra arbetskraftsinvandring. De var även drivande i att genomföra en lag som exkluderade immigranter från en andel välfärdstjänster, bland annat pension 1979. Lagarna legitimerades på ekonomiska grunder, men fram mot 90-talet politiserades migrationspolitiken allt mer och socialdemokraterna var centrala i att driva igenom

utlänningsförordningen 1997 och motiverade den förda politiken med skäl som den ekonomiska krisen på 90-talet, ökade flykting strömningar och Sveriges ingång i EU. Politiseringen av migrationsfrågan ökade även under början av 2000-talet, men under dessa år låg fokus fortfarande primärt på arbetskraftsinvandring (Krzyzanowski, 2018).

4 Tidigare forskning

Forskningen kring förändringar i svensk partipolitik både ur ett ideologiskt perspektiv och i migrationsfrågan är väl undersökt och svår att sammanfatta. Likaså är forskningen kring diskursförändringar i den svenska politiken det senaste årtiondet. Vi har därför valt ett urplock av publikationer vi anser vara relevanta i relation till vår uppsats.

Tommy Möller skriver i *Efter guldåldern* om den avideologisering svenska partier genomgått. Han menar att man i tidigare partiprogram inramade budskapet utifrån partiernas ideologi och erbjöd enhetliga berättelser om hur världen bör vara ordnad (Möller 2018, s. 82). Partier vill idag inte vara bundna till sina ideologier och vill nedtona dess betydelse. Möller skriver delvis om socialdemokraternas förändringsprocess där de klipper sina ideologiska band, men menar att det har skett i det tysta då partiet vill skapa kontinuitet och nyttja sin framgångsrika historia. Partiet har bland annat accepterat kapitalismen och velat rekonstruera den snarare än avskaffa den. Socialdemokraterna har även gått alltmer till den politiska mitten och användningen av socialistisk retorik har minskat (Ibid. s. 87-88). Att avideologiseringen bland partier har skett är något som kommer att visas i vår undersökning men det vi bidrar är hur socialdemokraterna istället argumenterar när de inte använder sig av sin ideologiska grund i argumentationen.

Sakki och Pettersson har utfört en kritisk diskursanalys på Sveriges och Finlands premiärministrar under en 1 års tid från augusti 2015. Författarna kom bland annat fram till att det skedde en diskursförändring hos båda ledarna under september då asylansökningarna till länderna ökade. Resultatet visade att man gick ifrån ett fokus på solidaritet och human hjälp i krisen till att fokusera på kostnad och problem för nationalstaten, samt att man började dela upp flyktingar i "riktiga" och "falska" sådana. I Sverige började man även tala om flyktingar som nummer snarare än som människor. Man använde även EU som ett retoriskt verktyg både som argument för att ta emot och för att hålla ute flyktingar (Sakki, Pettersson 2018). Vi anser vår studie vara ett komplement till denna då vi undersöker utvecklingen över ett bredare tidsspann samt använder oss av politisk diskursanalys vilket fokuserar på retorik

som en politisk handling och därför skiljer sig från en kritisk diskursanalys som används i Sakkis och Petterssons studie.

Krzyzanowski har även forskat på hur politiseringen har skett under den “uppfattade flyktingkrisen” på twitter och kommer fram till att den skedde delvis genom att legitimera policy med hjälp av retorik hämtad från högerpopulismen och Sverigedemokraterna.

Författaren använder sig av socialdemokraterna som utgångspunkt och ser fenomenet som en spill-over-effekt från högerpopulistisk migrations retorik. Socialdemokraterna var även ideologiska i sin politisering av migrationen och använde sig av den svenska nationella inne-gruppen och framhävde att politiken som fördes i samband med migration är positiv. På så sätt höll partiet uppe sin ideologiska ståndpunkt och identitet (Krzyzanowski 2018).

Studien ger ett bra underlag för hur socialdemokraternas retorik har förändrats. Vi ämnar i vår studie att komplettera denna studie då vi undersöker hur den politiska diskursen har förändrats i det mer officiella valmanifestet.

5 Teoretiskt ramverk

5.1 Norman Fairclough diskursanalys

Fairclough och Fairclough (2012) presenterar ett nytt sätt att förhålla sig till politisk diskurs. Det nya ligger i integrationen av kritiska diskursanalytiska begrepp med argumentationsteorins analytiska ram och att de betraktar politisk diskurs som en primärt argumentativ diskurs (Fairclough & Fairclough 2012, s. 17). De anser att forskningen på politisk diskursanalys inte har utvecklat en tydlig distinktion mellan politisk diskurs och andra typer av diskurs. Det har inte heller utvecklats någon agenda, en uppsättning mål, teoretiska kategorier eller analysmetoder som tydligt skulle särskilja politisk diskursanalys från andra diskursanalytiska områden och möjliggöra principiell, systematisk utvärdering (Ibid. s. 17).

Faircloughs håller med van Dijk om att PDA kan ha mycket att erbjuda statsvetenskap och kan bidra till att svara på genuina politiska frågor, men bara om - som han observerar - den fokuserar på diskursiva drag som är relevanta för syftet med eller funktionen av den politiska processen eller händelsen vars diskursiva dimension analyseras (van Dijk 1997b: 38) (Fairclough & Fairclough 2012, s. 17). Politisk diskursanalys finns främst för att analysera

praktisk argumentation (Fairclough & Fairclough 2012, s. 36) och det ämnar vi att göra i vår uppsats.

5.2 Uppfattning av migranter som hot och som konkurrens

Victoria M. Esses (2021, s. 506) har gjort en sammanställning av forskningen kring immigration fram till 2021 och skriver dels om uppfattningen av immigranter som hot och som konkurrens. Forskningen kring uppfattningen av immigranter utgår från psykologiska teorier om gruppkonflikt och *integrated threat theory of prejudice*. Vår hypotes är att socialdemokraternas politiska diskurs kan rekonstruera sådana uppfattningar i syfte att legitimera partiets migrationspolitik och kommer därför använda oss av begreppen i vår analys.

Esses tar upp att bilden av invandraren som hot alternativt som konkurrent kan ske i olika sfärer. Ekonomiskt kan uppfattningen innebära att invandrare tar jobb och ekonomiska resurser från medborgare i mottagarlandet. Kulturellt grundar sig idén i faktumet att immigranter kan komma att dominera mottagarlandets kultur på bekostnad av mottagarlandets kultur och nationella värderingar (Esses 2021 s. 506-507).

Vidare kan invandrare uppfattas som ett hot mot landets säkerhet, bland annat kopplat till terroristhot, kriminalitet och sjukdom. Immigranter kan även uppfattas som ett hot mot demografin i meningen att en "för stor del" av ett lands invånare uppfattas vara utlandsfödda (Esses 2021, s. 507).

5.3 Socialkonstruktivistisk teori

Politisk diskursanalys grundar sig på socialkonstruktivistisk teori. Den socialkonstruktivistiska teorin utgår från att det som personer i samhället kollektivt tänker och kommunicerar om världen, påverkar vad världen är. Det betyder att om man ändrar sättet människor tänker och kommunicerar om världen, ändrar man på hur världen ser ut. Världen skulle alltså kunna bli konstruerad på ett annorlunda sätt. Tankesättet kan appliceras på vad som helst, exempelvis menar socialkonstruktivister att kvinnan har blivit konstruerad och därför kan konstruera kvinnan annorlunda. Samma sak med pengar, om man tänker och kommunicerar att pengar inte har något värde, skulle de heller inte ha det (Elder-Vass 2012, s. 4-5).

5.4 Argumentation

Argumentationen är central i den politiska diskursanalysen och argumentationen kan definieras som ett antal påståenden som kan delas in i slutsatser och premisser.

Argumentation är en rationell social aktivitet som används för att legitimera ett anspråk och övertyga om att anspråket är acceptabelt, en "complex speech act". Det kan även ses vara en dialogisk och dialektisk handling som ämnar till att rationellt övertyga genom att ge anledningar för det. Aristoteles delar in argumentation i induktiv och deduktiv argumentation. I en deduktiv argumentation kommer slutsatser från premisser, premisserna kan dock vara falska och då anses argumentet inte vara gott. En induktiv argumentation bygger på att slutsatsen har en stor chans att vara sann om premisserna är sanna (Fairclough & Fairclough 2012, s. 36-37). En tredje typ av argumentation kallas konduktiv argumentation och politisk diskursanalys är intresserad av hur retoriska strategier används (Ibid. s. 38).

Det vi ämnar analysera i vår uppsats är praktiskt resonerande. Praktiskt resonerande innebär ett svar på ett praktiskt problem eller en praktisk fråga och ett praktiskt argument består av premisser och slutsatser. Slutsatsen kan även kallas en praktisk dom (judgement) och är aktörens svar på den praktiska frågan eller det praktiska problemet. Den praktiska argumentationen kan sedermera delas upp efter huvudsaklig premiss, underordnad premiss och slutsats, Slutsatsen om hur man ska agera behöver inte innebära att aktören därför behöver agera på det sättet eller agera överhuvudtaget (Fairclough & Fairclough 2012, s. 40).

6 Metod och material

Som metod kommer studien använda sig av en PDA-analys för att analysera socialdemokraternas retorik under tidsspannet 2010-2022. Vi har valt att använda politisk diskursanalys då metoden är specifikt anpassad till politisk diskurs, och det vi ämnar att undersöka är politisk argumentation. Vi anser att metoden är ett användbart verktyg för att dekonstruera Socialdemokraternas argumentation för att sedan kunna göra en kritisk analys av de olika delarna.

Materialet vi har valt att undersöka är partiets valmanifest inför valet 2010 till 2022. Valmanifesten ger oss ett brett underlag då dokumenten innehåller partiets ståndpunkt i flera frågor som berör migration samt deras argumentation för varför deras ställning i frågan är den rätta. En problematik vi finner i materialet som valts är att valmanifestet 2010 är skrivet av

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet tillsammans, vilket innebär att allt som står i dokumentet inte endast härstammar från socialdemokraternas politik. Vi anser ändå att dokumentet är lämpligt att använda oss av i undersökningen eftersom socialdemokraterna ställer sig bakom valmanifestet och själva har haft en stor del i att producera dokumentet.

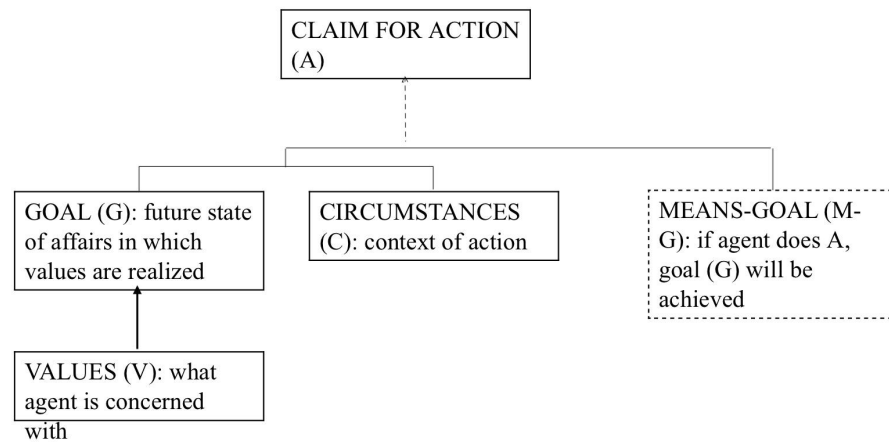
6.1 Faircloughs analysverktyg

Enligt Fairclough har diskurs följaktligen tre olika funktioner. Det är identitetsfunktion, relationell funktion och ideationell funktion. När den kritiska diskursanalysen sedan genomförs ska dessa tre funktioner ses utifrån två dimensioner, den kommunikativa händelsen och diskursordningen (Fairclough & Fairclough 2012, s. 64).

6.2 PDA-analys

Om man ska göra om en praktisk argumentation enligt *politisk diskursanalys* (PDA) behövs det att man uppnår vissa uppgifter i sin argumentation. I Boréus(2018) kallar Fairclough påståendena för "premiss". Kravet på handling ska hjälpa någon att nå ett visst mål. I texten kallas sedan ett särskilt slags argument, oftast explicit, för mål-medel i modellen. Detta innefattar påståenden som görs för att kunna övertyga läsaren om att just de handlingssätt som man talar för i tesen kommer att hjälpa en att nå målet. Ett annat argument som också är viktigt för att uppnå en PDA-analys i praktisk argumentation är omständigheterna. Det är den handlingen som man förutsätter påverka aktuella omständigheter, så att målet kan realiseras(Boréus 2018, s. 112). Det finns påståenden om vilken handling man bör utföra. Att just den föreslagna handlingen är den som kommer göra så att man når målet. Om vilka omständigheter som finns och enligt Fairclough & Fairclough(2012) är dem typiska för när praktisk information ska sökas i texter. Påståendena är då förbundna med implicita eller explicita mål och värderingar. Det kan vara särskilt lämpligt att använda denna modell istället för de båda andra vid analys av politisk eller annan praktisk argumentation. Den lämpar sig inte för argumentation baserad på deskriptiva teser, men väl för föreskrivande tester. Sådana normativa teser som säger att vi bör handla på ett speciellt sätt(Boréus 2018, s. 113).

Critical Discourse Analysis – Application

Fairclough I, Fairclough N(2012). *Political discourse analysis: A method for advanced students*. London: Routledge.

Ovan finns en bilaga av Fairclough & Faircloughs kritiska diskursanalys modell.

6.3 Politisk diskurs

Politisk diskurs är enligt Fairclough och Fairclough primärt en form av argumentation. En stor del av den politiska argumentationen är praktisk argumentation, alltså att aktörer argumenterar för eller emot ett visst typ av handlande genom att överväga olika handlingsalternativ. Fairclough och Fairclough hävdar att politisk diskursanalys därav bör fokusera på att analysera just praktisk argumentation (Fairclough & Fairclough 2012, s. 2). Det som är centralt inom den politiska diskursen enligt politisk diskursanalys är agerande och hur man ska agera. Fairclough och Fairclough och Van Dijk anser att den politiska diskursen är kopplad till politiska aktörer, exempelvis medborgare, politiker, politiska institutioner och politiska organisationer som är delaktiga i politiska processer och händelser. Politiska aktörers diskurs utanför politiska rum anses därav inte vara politisk (Ibid. s. 18). Den praktiska argumentationen som görs i den politiska diskursen sker i en kontext där osäkerhet, risk och beständig oenighet är centrala och förståelse för den kontexten är av stor betydelse för att skapa en förståelse av den politiska diskursen (Ibid, s. 17).

7 Analys

I kommande avsnitt kommer vi att dekonstruera utvalda citat från valmanifesten enligt PDA-modellen för att senare jämföra och analysera resultatet. Anledningen till att just dessa citat är utvalda är på grund av att de behandlar frågor som berör migration.

7.1 De rödgrönas valmanifest 2010

Migrationspolitiken ska utmärkas av rättssäkerhet och solidaritet. Alla ska ha rätt till en individuell och rättssäker prövning av sina asylskäl och den som är i behov av skydd ska få asyl. De som flyr undan krig och väpnad konflikt ska få skydd. Skyddet för barn, kvinnor och HBTQ-personer ska stärkas (Socialdemokraterna 2010, s. 17/22).

Krav på handling

I 2010 års vill Socialdemokraterna att alla har rätt till en rättssäker prövning av sina asylskäl.

Mål

Målet socialdemokraterna ger uttryck för är att alla som behöver skydd ska få asyl. De vill även öka skyddet för barn, kvinnor och HBTQ-personer.

Mål-medel

Socialdemokraterna menar på att om man har en rättssäker och solidarisk asylprövning, kommer det leda till att alla som är i behov av skydd beviljas asyl.

Värderingar

De värderingar socialdemokraterna uttrycker vara viktiga i valmanifestet är solidaritet och rättssäkerhet.

7.2 Valmanifest 2014

I valmanifestet 2014 uttalar sig Socialdemokraterna om migrationspolitiken bland annat så här.

Klyftorna som drar isär Sverige ska minska, mellan män och kvinnor, mellan storstad och landsbygd, mellan svenskfödd och invandrad, mellan rik och fattig och mellan gammal och ung. Varje människa behövs, och kan bidra. Ingen mår bra av att stå utanför. Därför krävs ett nytt samhällskontrakt. Den enskilde ska ges möjligheter till utbildning och jobb, men också mötas av tydliga förväntningar. (Socialdemokraterna 2014, s. 8)

Även om löneskillnader och att, "Löneskillnaden mellan kvinnor och män är oacceptabel. Vi ska minska lönegapet. Den etniska diskrimineringen och diskrimineringen av människor med funktionsnedsättning i arbetslivet ska bekämpas." (Socialdemokraterna 2014, s. 21)

De går även in på skola och utbildning, där de säger att "Skolan ska ge en hög kunskapsnivå och måste därför aktivt arbeta mot fördomar, mobbning och rasism, och främja demokrati, jämställdhet och respekt för varje barns unika värde." (Socialdemokraterna, 2014)

Sistnämnt så tar de även upp asylskäl och menar på att,

Den som är i behov av skydd ska få en fristad i vårt land. Alla ska ha rätt till en individuell och rättssäker prövning av sina asylskäl. Alla sveriges kommuner ska ta ett solidariskt ansvar för flyktingmottagandet. Samtidigt måste EUs medlemsstater förmås att ta ett mer solidariskt ansvar. (Socialdemokraterna 2014, s. 44)

7.2.1 Samhällskontraktet

Kravet på handling

I krav på handling kan vi här förstå kravet på ett samhällskontrakt. Socialdemokraterna menar att segregationen måste minska, och innefattar alla typer av människor. Ingen ska riskera exkludering från samhället. Man ska ha tydliga förväntningar och alla möjligheter till utbildning och arbete.

Mål

Vi kan med det tyda målet som är att skapa ett samhällskontrakt som ska skapa mindre segregation i vårt samhälle.

Mål-medel

Mål-medel för att nå partiets mål är ett nytt samhällskontrakt för att minska klyftorna i vårt samhälle, “Klyftorna som drar isär Sverige ska minska, mellan män och kvinnor, mellan storstad och landsbygd, mellan svenskfödd och invandrad, mellan rik och fattig och mellan gammal och ung”(Socialdemokraterna 2014, s. 8).

Omständigheterna

Socialdemokraterna visar tydligt på att omständigheterna kräver handling. Människor ska inte sättas i en värre sits i samhället på grund av var de kommer ifrån.

Värderingar

Manifestet värderar solidaritet och rättssäkerhet starkt. Det finns en röd tråd i de olika punkterna som fokuserar på att lyfta en rättssäkerhet för alla människor, oavsett etniskt ursprung.

7.2.2 Rättssäkerhet

Kravet på handling

Den människan som är i behov av skydd ska få en fristad i vårt land. Alla immigranter har rätt till prövning av sina asylskäl samtidigt som alla kommuner i Sverige måste ta ett solidariskt ansvar för flyktingmottagandet.

Mål

Målet blir alltså att Sverige ska vara en fristad för alla som är i behov av en. Om man kommer till vårt land så ska man alltid ha chans till att pröva sina asylskäl.

Mål-medel

Medel för att uppnå målet blir då att använda sig av ett nytt samhällskontrakt. Kontraktet som kommer att minska klyftorna i vårt samhälle.

Omständigheterna

I valmanifestet 2014 visar Socialdemokraterna tydligt på att omständigheterna kräver handling i att ingen människa ska sättas i en värre sits i samhället på grund av var de kommer ifrån.

Värderingar

Med rättssäkerheten menar man även på att skapa ett solidariskt samhälle, där ingen behöver stå utanför eller bli påverkad ekonomiskt på grund av att man emigrerat till det svenska samhället.

7.2.3 Solidaritet

Kravet på handling

Partiet menar på att ingen människa ska behöva stå utanför samhället, utan man ska med tydliga förväntningar ha alla möjligheter till utbildning och arbete. Ett annat krav på handling från partiet är att etnisk diskriminering ska bekämpas. Lönegapet ska minska och löneskillnader ska inte bero på exempelvis vilket ursprung du har. Vilket även tar oss in på skola och utbildning. Skolan ska arbeta mot fördomar och rasism för att främja demokrati och jämställdhet. Allt för att visa respekt för alla barns unika värde.

Mål

Lönegapet ska minskas och inte bero på vart du kommer ifrån. Inom skola och utbildning ska fokuset ligga på att nå målet att bli en fördoms- och rasism fri utbildning för barn och ungdomar.

Mål-medel

Med mål-medel menar partiet att ett nytt samhällskontrakt kommer att minska klyftorna i vårt samhälle. Bland annat ekonomiska problem. Även fördomarna som finns inom skola och utbildning.

Omständigheterna

Omständigheterna kräver som tidigare nämnt handling i att ingen människa ska sättas i en värre sits i samhället på grund av var de kommer ifrån. Etniskt ursprung ska inte vara en anledning till ojämlikheter på något sätt.

Värderingar

Manifestet värderar solidaritet och rättssäkerhet starkt. Det finns en röd tråd i de olika punkterna som fokuserar på att lyfta en rättssäkerhet för alla människor, oavsett etniskt ursprung.

7.3 Valmanifest 2018

Socialdemokraterna talar i sitt valmanifest om flera olika punkter som berör deras migrationspolitik. De tar upp punkter som bland annat, “Ett gemensamt och proportionerligt ansvar för flyktingmottagandet” (Socialdemokraterna 2018, s. 16) och “Jobb och svenska för alla. Det finns inga genvägar - den vuxna, arbetsföra människa som ska bli del av det svenska samhället måste jobba och tala svenska” (Ibid. s. 15).

7.3.1 Segregation

Kravet på handling

Valmanifestet 2018 syftar på inkludering och samhörighet. Socialdemokraterna talar om att Sverige ska bryta segregationen. Att invandrare ska lära sig svenska och arbeta.

Mål

Socialdemokraternas mål blir alltså i sin helhet att prioritera en inkludering i samhället. Invandrare ska inkluderas genom chansen att bo i trygga bostadsområden, lära sig svenska och arbeta.

Mål-medel

Politiska ansatser som “Ett gemensamt och proportionerligt ansvar för flyktingmottagandet”(Socialdemokraterna 2018, s. 16) är något partiet skriver om. Det kommer i sin tur leda till en bättre gemenskap och ett mindre segregerat samhälle. Genom att förbättra samhörigheten i vårt samhälle så menar socialdemokraterna då på att klyftorna kommer att minska och trygga bostadsområden kommer att gynna nya generationer i vårt samhälle.

Omständigheterna

Omständigheterna som partiet målar upp i manifestet är för många invandrare som kommer in i vårt svenska samhälle och varken lär sig svenska eller arbetar och tjänar pengar.

Värderingar

Värderingarna här blir för Sverige att “bryta segregationen”. Det är invandrare som inte inkluderar sig eller inkluderas i samhället som hämmas leva ett liv i utanförskap.

7.3.2 Inkludering i samhället

Kravet på handling

Krav på handling i valmanifestet 2018 syftar på inkludering och samhörighet.

Socialdemokraterna talar om att Sverige ska bryta segregationen. Att invandrare ska lära sig svenska.

Mål

Socialdemokraternas mål blir alltså i sin helhet att prioritera en inkludering i samhället.

Invandrare ska inkluderas genom chansen att bo i trygga bostadsområden, lära sig svenska och arbeta. Målet är att blockera genvägarna, det ska inte finnas några sådana. Som tidigare skrivet ska den vuxna, arbetsföra människan jobba och tala svenska för att bli en del av samhället.

Mål-medel

“Ett gemensamt och proportionerligt ansvar för flyktingmottagandet” (Socialdemokraterna 2018, s. 16) är något partiet skriver om. Detta för att skapa en större trygghet och inkludering och kapa segregationen i samhället. Vilket i sin tur kommer leda till en bättre gemenskap och ett mindre segregerat samhälle. Genom att förbättra samhörigheten i vårt samhälle så menar socialdemokraterna då på att klyftorna kommer att minska och trygga bostadsområden kommer att gynna nya generationer i vårt samhälle.

Omständigheterna

Omständigheterna som partiet målar upp i manifestet är för många invandrare som kommer in i vårt svenska samhälle och varken lär sig svenska eller arbetar och tjänar pengar. En stor faktor till detta är de trånga och otrygga bostadsområdena, som kapar invandrares chans till ett “eget liv”. Negativa konsekvenser att detta blir då bland annat att Sverige tar in stora mängder flyktingar som kostar pengar, men man får inte samma summa tillbaka.

Värderingar

Värderingar som Socialdemokraterna lyfter fram är exempelvis “gemensamhet”, “trygghet” och “ansvar”. Enligt valmanifestet 2018 så är det invandrare som inte inkluderar sig eller inkluderas i samhället som hämmas leva ett liv i utanförskap. Utan att kunna svenska eller ha ett arbete med inkomst.

7.3.3 Gemensamt ansvar

Kravet på handling

Invandrare ska lära sig svenska, “Jobb och svenska för alla. Det finns inga genvägar - den vuxna, arbetsföra människa som ska bli del av det svenska samhället måste jobba och tala svenska” (Socialdemokraterna 2018, s. 15). Även att flyktingmottagandet ska vara ett delat ansvar. Asylrätten ska även värnas i både Sverige, Europa och världen.

Mål

Invandrare ska inkluderas genom chansen att bo i trygga bostadsområden, lära sig svenska och arbeta. Målet är att blockera genvägarna, det ska inte finnas några sådana. Som tidigare skrivet ska den vuxna, arbetsföra människan jobba och tala svenska för att bli en del av samhället. Ett annat mål är att göra flyktingmottagandet till ett delat ansvar, Sverige ska inte behöva bära det tunga lasset. Europa och världen för all del ska ta ett gemensamt ansvar för att människor som beviljats asyl ska komma in i arbete direkt.

“Ska människor som beviljas asyl i Sverige direkt komma in i arbete och bli en del av samhället, så kan inte Sverige ta en oproportionerlig del av ansvaret för flyktingmottagandet. Vi värnar asylrätten i Sverige, i Europa och i världen, men ansvaret måste vara gemensamt”(Socialdemokraterna 2018, s. 16).

Mål-medel

Politiska ansatser som “Ett gemensamt och proportionerligt ansvar för flyktingmottagandet” (Socialdemokraterna 2018, s. 16) är något partiet skriver om. Detta för att skapa en större trygghet och inkludering och kapa segregationen i samhället. Vilket i sin tur kommer leda till en bättre gemenskap och ett mindre segregerat samhälle.

Omständigheterna

Omständigheterna som partiet målar upp i manifestet är för många invandrare som kommer in i vårt svenska samhälle och varken lär sig svenska eller arbetar och tjänar pengar.

Värderingar

Värderingar som Socialdemokraterna lyfter fram är exempelvis “ansvar”. Enligt valmanifestet 2018 så är det invandrare som inte inkluderar sig eller inkluderas i samhället som hämmas leva ett liv i utanförskap. Utan att kunna svenska eller ha ett arbete med inkomst. De skriver, “Trångboddhet och otrygga bostadsområden hämmar allt för många möjlighet att jobba, lära sig svenska och leva sitt eget liv” (Socialdemokraterna 2018, s. 16).

7.4 Valmanifest 2022

7.4.1 Kriminalitet

Den grova brottsligheten undergräver den svenska tryggheten och den unika tillit vi svenskar har till varandra. Kriminella gäng sätter hela bostadsområden i skräck med skjutningar och narkotikaförsäljning på öppen gata. Barn och ungdomar utsätts för förnedringsrån och våld, ofta av andra unga. Stöldligor skapar oro i hela landet. Det är inte värdigt Sverige. Kampen mot kriminaliteten ska vara kompromisslös. Samhällets fulla kraft ska mobiliseras för att trycka tillbaka de kriminella, kapa återväxten in i kriminaliteten och öka tryggheten. (Socialdemokraterna 2022, s. 7)

Sverige hade under lång tid en stor migration, samtidigt som integrationen inte har fungerat tillräckligt bra. Parallellt med detta har de ekonomiska klyftorna vuxit. Resultatet är segregation och fattigdom som driver normlöshet och våld. Barn som växer upp i dessa områden har ett sämre utgångsläge redan från början – i vissa områden är det för få som pratar svenska och går till jobbet. De kriminella gängen utnyttjar hänsynslöst situationen och drar in barn och unga i sin våld fyllda verklighet. Så ska det inte vara. Vårt lands värderingar bygger på gemenskap, tillit och jämlikhet. Integrationen måste förbättras och samhörigheten öka. (Socialdemokraterna 2022, s. 9)

Socialdemokraternas argumentation för handling när det kommer till kriminalitet i det första stycket kan inte direkt kopplas till migrationsfrågan. De pratar dock om vissa bostadsområden, som i nästa stycke där “dessa bostadsområden” syftar på områden där det finns ett stort antal utlandsfödda som enligt partiet inte talar svenska. Därför rör även argumentationen på kriminalitet frågan om migrationspolitiken.

Krav på handling

Socialdemokraterna menar att man måste “trycka tillbaka de kriminella” och “kapa återväxten in i kriminaliteten”. De menar även att man måste förbättra integrationen och samhörigheten.

Mål

Det huvudsakliga målet kan i båda styckena ur valmanifestet tolkas vara att minska kriminaliteten.

Mål-medel

Partiet menar att politiska ansatser för att trycka tillbaka de kriminella och kapa återväxten in i kriminaliteten kommer att öka tryggheten och minska skräck och oro.

Genom att förbättra integrationen och samhörigheten menar socialdemokraterna att man minskar ekonomiska klyftor och fattigdom som i sin tur minskar “normlöshet” och våld. Man menar även att genom att minska segregationen förebygger man att personer som bor i “dessa områden” utnyttjas av kriminella gäng.

Omständigheterna

Socialdemokraterna målar upp en bild av omständigheterna som innebär att det krävs handling genom att ställa brottsligheten som en kraft som utmanar partiets värderingar. Man trycker även på känslor som oro och skräck, som man menar att kriminaliteten bidrar till.

“Den grova brottsligheten undergräver den svenska tryggheten och den unika tillit vi svenskar har till varandra. Kriminella gäng sätter hela bostadsområden i skräck med skjutningar och narkotikaförsäljning på öppen gata. Barn och ungdomar utsätts för förnedringsrån och våld, ofta av andra unga. Stöldligor skapar oro i hela landet.”

(Socialdemokraterna 2022, s. 7)

Vidare beskriver socialdemokraterna hur situationen ser ut i det som i manifestet endast benämns som “dessa områden”. Situationen innebär segregation och fattigdom vilket enligt partiet leder till normlöshet och våld. Man lyfter även att många personer i “dessa områden” inte talar svenska eller jobbar, samt att detta leder till att personer i områdena utnyttjas av kriminella gäng.

Värderingar

Värderingar som socialdemokraterna lyfter fram är det de kallar svenska värderingar som “den svenska tryggheten” och “den unika tillit vi svenskar har till varandra”. Enligt valmanifestet utmanar kriminella gäng värderingarna genom att “sätta hela bostadsområden i skräck” och genom att “stödligor skapar oro i hela landet”. När det kommer till bristen på integration som grunden till kriminalitet lyfter som återigen de svenska värderingarna, “vårt lands värderingar bygger på gemenskap, tillit och jämlikhet” och menar att dessa utmanas av invandringen.

7.4.2 Segregation och boendesegregation

Gå till botten med orsakerna till boendesegregationen. Vi har stramat åt migrationspolitiken, och denna linje ligger fast. Alla kommuner, även de välbeställda, ska ta sin del av ansvaret. Asylsökande ska inte längre ha möjlighet att själva välja var de ska bo. Segregationen bryts inte med särlösningar för resurssvaga. Boende- och upplåtelseformer ska vara blandade. Trångboddheten ska bekämpas. Vi ska fortsätta att bygga hyresrätter som vanligt folk har råd att bo i (Socialdemokraterna 2022, s. 11).

Kravet på handling

Socialdemokraterna lyfter att “Vi har stramat åt migrationspolitiken, och denna linje ligger fast” (Socialdemokraterna 2022, s. 11). De menar alltså att detta är något de aktivt kommer att fortsätta med. De vill även att asylsökande inte ska få välja vad de ska bo och att mottagandet ska spridas ut över kommunerna. Partiet vill även bekämpa trångboddheten. Partiet menar vidare att man istället för att ge särlösningar till resurssvaga måste blanda boende och upplåtelseformer samt fortsätta bygga hyresrätter som “vanligt folk” har råd att bo i.

Mål

Socialdemokraternas mål är att minska boendesegregationen i Sverige.

Mål-medel

Partiet menar att om alla kommuner tar sitt ansvar i att ta emot immigranter samt om asylsökande inte själva får välja vart de ska bo, kommer det att leda till att boendesegregationen minskar. Om man bygger billigare hyresrätter, bekämpar trångboddheten, och blandar boende och upplåtelseformer kommer det även minska boendesegregationen. De menar även att en åtstramad migration kommer att leda till samma sak, att mindre flyktingar leder till mindre boendesegregation.

Värderingar

Socialdemokraternas värderingar som de menar att segregationen utmanar är “Vårt lands värderingar” som “bygger på gemenskap, tillit och jämlikhet”. Samhörighet är även något som måste öka enligt partiet.

7.4.3 Arbetslöshet

Alla som kan jobba ska jobba och bidra för att bli en del av samhället. Det gäller oavsett var man är född. Att lära sig god svenska, delta i arbetsmarknadsinsatser och studier är centralt. Barn ska ha goda förebilder och se båda sina föräldrar gå till jobbet. (Socialdemokraterna 2022, s. 11)

Arbetskraftsinvandringen ska begränsas. I första hand ska arbetslösa i Sverige komma i arbete. Dessutom leder dagens arbetskraftsinvandring ofta till att människor utnyttjas. Vi vill införa en arbetsmarknadsprövning. Samtidigt behöver vi bättre säkra tillgången till högutbildad arbetskraft i bristyrken. (Socialdemokraterna 2022, s. 11)

Fler insatser krävs för att utlandsfödda kvinnor ska komma i arbete och vi säger nej till alla förslag om vårdnadsbidrag eller barnomsorgspeng, som låser fast utlandsfödda kvinnor i hemmet. Det bör även ställas språkkrav för att få permanent uppehållstillstånd. Att kunna lära sig ett yrke parallellt med studier

i svenska är ytterligare ett sätt att öka chansen att få ett jobb. Vi vill införa språkkrav för anställda inom förskola och äldreomsorg, med möjlighet till språkutbildning för den som inte har tillräckliga kunskaper. För att ingen ska fastna i passivitet behöver det ställas krav på aktivitet för att få försörjningsstöd. Diskrimineringen på arbetsmarknaden ska motarbetas. (Socialdemokraterna 2022, s. 12)

Kravet på handling

Kravet på handling som socialdemokraterna lyfter för att minska arbetslösheten är att arbetskraftsinvandring ska begränsas, att fler insatser krävs för att utlandsfödda kvinnor ska komma i arbete, samt att säga nej till alla förslag om vårdnadsbidrag eller barnomsorgspeng.

Dom vill även införa språkkrav för att få permanent uppehållstillstånd samt språkkrav för anställda inom förskola och äldreomsorg och ge möjlighet till språkutbildning till som som inte har nödvändiga språkkunskaper, samt införa krav på aktivitet för att få försörjningsstöd.

Mål

Det främsta målet socialdemokraterna har är att minska arbetslösheten.

Mål-medel

Det de lyfter som kommer få människor att arbeta är ett antal politiska insatser för att personer ska lära sig det svenska språket. De menar alltså att det är framförallt utlandsfödda som ska börja arbeta. De menar även att mindre arbetsinvandring kommer leda till mindre arbetslöshet vilket innebär att de ser invandringen som en konkurrerande kraft när det kommer till svenska arbetstillfällen.

Omständigheterna

Omständigheterna som socialdemokraterna målar upp är att det är många utlandsfödda som inte talar svenska och inte arbetar. De menar även att arbetskraftsinvandringen leder till att svenskar inte får tillgång till arbete. De menar även att barn inte har tillräckligt bra förebilder som går till jobbet.

Värderingar

De värderingar som lyfts är att alla ska bidra till samhället för att bli en del av samhället samt att alla som kan jobba ska göra det.

7.4.4 Migration som problem

Svenskt bistånd ska tydligare bidra till att förhindra att människor tvingas på flykt. Detta genom att hantera grundorsakerna till det som driver ökade humanitära behov, som krig och konflikter samt klimatförändringens effekter. Fattiga människors perspektiv och kvinnor och barns rättigheter ska vara i centrum. (Socialdemokraterna 2022, s. 30)

Vi är övertygade om att EU-samarbetet är grunden för att lösa många av vår tids svåraste problem. Inte minst klimatfrågan, migrationen och hotet från terrorism och gränsöverskridande brottslighet. Vi vill se ett EU som står upp för våra gemensamma värderingar. Också det nordiska samarbetet är centralt, liksom samarbetet med de baltiska staterna. (Socialdemokraterna 2022, s. 29)

Kravet på handling

Socialdemokraterna vill att svensk bistånd ska tydligare bidra till grundorsaker till ökade humanitära behov, som krig och konflikter samt klimatförändringens effekter. De vill även att EU ska samarbeta för att lösa migrationsfrågan.

Mål

Målet socialdemokraterna har kan tolkas vara att minska migrationen till Sverige. Partiet uttalar att de inte vill att folk ska fly från deras länder, istället för att lyfta fram deras humanitära behov. De benämner även migrationen som ett problem i sig och menar att detta måste lösas.

Mål-medel

Att ge bistånd till grundorsakerna som driver humanitära behov, som krig och konflikter samt klimatförändringens effekter, kommer leda till att människor inte behöver fly.

Omständigheterna

Omständigheterna som lyfts här är personer som flyr samt att migrationen beskrivs som ett av vår tids största problem.

Värderingar

Värderingar som socialdemokraterna trycker på är europeiskt samarbete samt nordiskt samarbete, samt Sveriges ansvar för att ge bistånd för att se till att personer inte ska behöva fly. Man vill skydda Sverige från immigranter, eftersom att det är ett problem.

7.5 Hur har socialdemokraternas argumentation kring migration förändrats?

I detta avsnittet ska vi diskutera förändringarna i Socialdemokraternas argumentation kring migration i de olika valmanifesten utifrån resultatet av vår rekonstruering av argumenten enligt PDA-analysen.

7.5.1 2010

Socialdemokraternas valmanifest 2010 har ett litet fokus på migrationsfrågan jämfört med de resterande valmanifest vi kommer att analysera. I det lilla stycket som vi använder oss av uttrycker partiet värderingar som solidaritet och rättssäkerhet i sitt förhållningssätt till asylsökande. Målet partiet har är att alla som kommer till Sverige som är i behov av skydd ska få tillgång till det. Socialdemokraterna lyfter inte fram flyktingar som varken hot eller konkurrens och lyfter istället fram deras rätt till skydd. Användningen av solidaritetsbegreppet hämtas från den socialdemokratiska ideologin.

7.5.2 2014

I valmanifestet 2014 utgår socialdemokraterna liksom 2010 ifrån värderingarna solidaritet och rättssäkerhet. Partiet behåller även sitt mål om att alla som är i behov av skydd ska få tillgång till det i Sverige. I det här valmanifestet tar migrationsfrågan dock ett större utrymme, där flera punkter berör personer som redan har immigrerat till Sverige. Här värderas ekonomisk jämlikhet och avsaknad från diskriminering på etniska grunder. Socialdemokraterna framställer inte invandringen som något som hotar partiets värderingar, utan framställer snarare invandrare som i behov av skydd till bakgrund av partiets

värderingar. Socialdemokraterna använder sig av samhällskontraktet som mål-medel argumentation och menar att det ska leda till att samhällsklyftorna ska minska mellan ett antal grupper. Två av grupperna vars jämlikhet ska öka är mellan svensk och invandrare. Retoriken syftar alltså på att invandraren ingår i det svenska samhällskontraktet, och därav förtjänar jämlikhet med resterande svenska medborgare.

7.5.3 2018

I valmanifestet 2018 lyfte Socialdemokraterna att manifestet är präglad av några tuffa år sedan tidigare valår och partiet menar att valet ska bli en folkomröstning om välfärden. Likt 2014 framställer Socialdemokraterna inte invandringen som ett hot mot partiets värderingar, utan snarare framställs immigranter som personer som är i behov av skydd till bakgrund av partiets värderingar. Värderingarna som kan uttydas är framförallt trygghet.

Trygghetsprogrammet är deras starka värdering för att i sin tur kunna undvika sämre jobbtrygghet, höga marknadshyror, lägre löner och en välfärd som försvagas av utförsäljning, vinstjakt och mindre resurser. Värderingar som kan riskeras är Socialdemokraternas uttalande om hur de är den enda garanten för en regering som aldrig ger makt åt de som försöker hetsa människa mot människa. Detta är ett av partiets värderingsval som invandringen riskerar för Sverige då det splittrat Sverige i delar och skapat stora samhällsklyftor som har minskat tryggheten och den sammanhållning, samarbetsvilja och gemensamma tro som Socialdemokraterna skriver om i valmanifestet 2018.

7.5.4 2022

Tittar man istället på valmanifestet år 2022 så kan vi se att antalet punkter som berör migration har ökat. Socialdemokraterna talar fortfarande om en trygg värld, men istället för solidaritet talar man nu om "den svenska tryggheten". Ett tydligt exempel på hur de konstruerar bilden av invandraren är i stycket som handlar om hur Sverige haft en stor migration men som inte fungerat tillräckligt bra. Att de ekonomiska klyftorna samtidigt vuxit och att resultatet har blivit segregation och fattigdom, som i sin tur drivit normlöshet och våld. Man nämner även att barn som växer upp i områden som dessa har ett mycket sämre utgångsläge. Vuxna i området kan varken svenska eller går till jobbet, vilket de kriminella gängerna utnyttjar och drar in barn och unga i den vålds-fyllda verkligheten. Det är tydligt hur invandraren blir allt mer av en konkurrens till Sverige, ett hot. Man kan med ord urskilja en

bild av invandraren som en anledning till resultat som är segregation och fattigdom. Ett mål som uttrycks är att minska segregationen, och det medel partiet menar kommer leda till att segregationen minskar är att fortsätta strama åt invandringen.

Ett tecken som visar på en hårdare hantering av migrationen är när partiet skriver att de har stramat åt migrationspolitiken, och att denna linje ligger fast. Fortsättningsvis kan vi även se en röd tråd och urskilja fler uttryck med hjälp av PDA-analys, som visar en förändrad ståndpunkt inom migrationspolitik. Det tyder på att invandringen riskerar flera av partiets värderingar om det fortsätter i samma riktning. Ett exempel är segregationen.

Socialdemokraterna vill minska på samhällsklyftorna, men lyfter att asylsökande inte längre ska ha möjlighet att själva välja var de ska bo. Om de får göra det så kommer segregationen inte att brytas. Den bryts inte med särlösningar för resurssvaga.

8 Slutsats

Sammanfattningsvis är denna diskursen präglad av utvecklingen i Socialdemokraternas migrationspolitik. Hur har förändringarna egentligen sett ut? Den främsta diskursen har visat på att människor som har invandrat till Sverige ska ingå i vårt samhällskontrakt, och få känna en jämlikhet med resterande svenska medborgare. I valmanifestet 2010 tar man ett tydligt avstamp i migrationspolitiken som en självklart solidarisk politik som ska utmärkas av rättssäkerhet. Under denna tid ville man att alla nykomna flyktingar skulle ha rätt till skydd och alla skulle beviljas asyl. Invandraren sågs inte som ett hot mot Sveriges värderingar och inte heller som en konkurrent. För att sedan göra en jämförelse med valåret 2014 så har kraven förändrats. Socialdemokraterna utlåter sig om ett samhällskontrakt och menar på ett lite striktare förhållningssätt åt invandrare. Den enskilde ska ges möjlighet till utbildning och jobb, men ska också mötas av tydliga förväntningar. Likt valmanifestet 2010 har alla invandrare rätt till prövning av asyl och invandraren är ännu inte ett hot mot Sveriges värderingar som solidaritet och rättssäkerhet. Senare i analysen av valmanifestet 2018 så kan vi se en ännu tydligare förändring. De fyra åren som gått mellan valåren har varit fullspäckade av förändringar i världen, bland annat flyktingkrisen 2015. Partiet uttalar sig nu om att man vill uppnå inkludering och samhörighet i det svenska samhället. De tar upp hur vuxna, arbetsföra människor som ska bli en del av det svenska samhället, måste jobba och kunna tala det svenska språket. Invandraren blir nu ett potentiellt hot mot det svenska samhället och våra värderingar eftersom att det finns en alldeles för stor andel invandrare som

kommer till Sverige utan att ta ansvar, lära sig svenska eller arbeta. I valmanifestet målar Socialdemokraterna upp ett mål som lyder att alla genvägar ska blockeras. Det ska inte finnas några. Invandraren ska få chansen att inkluderas genom att ta sitt ansvar. Fortsatt år 2022 kan vi se att i detta skede har invandringen ökat drastiskt. Socialdemokraterna skriver att den grova brottsligheten undergräver den svenska tryggheten och den unika tillit vi svenskar har till varandra. Nu måste handlingar ske och man måste trycka tillbaka de kriminella och kapa återväxten in i kriminaliteten. Jämfört med tidigare valmanifest lyfter man istället “den svenska tryggheten” samt den unika tilliten svenskar har till varandra. Kriminella gäng hotar detta faktum och sätter hela bostadsområden i skräck samt skapar en stor oro i hela landet.

9 Diskussion

Frågeställningen vi har besvarat i vår uppsats lyder: *Hur har Socialdemokraternas argumentation förändrats för att legitimera sin migrationspolitik?* Vi har kommit fram till att argumentationen Socialdemokraterna använder sig av i sina valmanifest för att legitimera sin migrationspolitik har förändrats under åren 2010-2022 genom att gå från att ge uttryck för värderingar som solidaritet och rättsäkerhet till att främst uttrycka värderingar som partiet understryker är specifikt svenska värden, som tillit, trygghet och gemenskap. Vidare konstruerar socialdemokraterna migration som ett problem och ett hot mot de svenska värderingarna. Vidare argumenterar partiet 2022 att arbetskraftsinvandring konkurrerar med svenska arbetstagare.

Resultatet kompletterar tidigare forskning som exempelvis Krzyzanowski (2018) om socialdemokraternas diskurs kring migration på twitter som kom fram till att partiet politiserat migrationsfrågan samt hämtat retorik från populismen i sin legitimering av sin förda politik. I vår uppsats har vi bland annat kommit fram till att diskursen har förändrats från att utgå från partiets ideologiska värderingar samt till att framställa invandraren som ett hot mot deras värderingar samt en konkurrent till svenska arbetstagare. Vi har inte kopplat resultatet till en populistisk retorik, även fast resultatet kan vara användbart för vidare studier på det området.

Sakki och Petterssons forskning på diskurs förändringar under 2015 hos den svenska (socialdemokratiska) statsministern Stefan Löfven och den finska statsministern kom fram till att diskursen blev allt mer invandringskritisk under året (Sakki, Pettersson 2018). Genom att

utgå från valmanifesten har vi gjort en analys av en bredare tidsram i ett officiellt dokument som ger en bred överblick över socialdemokraternas politiska ändamål. Genom att använda oss av den röda tråden av socialdemokraternas ideologiska grund som demokratiska socialister bidrar undersökningen även till förståelsen för hur partiet har legitimerat att frånga värderingar som är centrala i deras ideologi. Eftersom att vi har använt oss av PDA-analys har vi kunnat uttolka värderingar som ligger i bakgrund till partiets argumentation och kan därav jämföra dessa med centrala värderingar i partiets ideologi. Detta bidrar till forskningen om hur partiet förhåller sig till sin ideologi, som exempelvis Tommy Möller (2018) skriver om i boken *Efter guldåldern*.

Vår uppsats är även användbar i vidare forskning då vi kommit fram till värdefulla insikter om hur socialdemokraternas argumentation har förändrats. Eftersom undersökningen har skett till bakgrund av Socialdemokraternas ideologi som demokratiskt socialistiskt parti skulle det exempelvis vara intressant att undersöka andra europeiska socialdemokratiska partiers argumentation för restriktiv migrationspolitik för att se om resultatet är likt det vi har kommit fram till eller om fallet är specifikt för Sverige.

Referenser

Demker, Marie (2017). Ökat motstånd mot flyktingmottagning och invandrares religionsfrihet i Ulrika Andersson, Jonas Ohlsson, Henrik Oscarsson & Maria Oskarson (red) Larmar och gör sig till. Göteborgs universitet: SOM-institutet.

Enos, Jenny (2023). Politicized ethno-racial shock as group threat: “Refugee crisis” immigration and anti-immigrant voting in Sweden. *Ethnic and Racial Studies*, 46:5, ss. 944-965. DOI: 10.1080/01419870.2022.2079952.

Krzyżanowski, Michał (2018). “We Are a Small Country That Has Done Enormously Lot”: The ‘Refugee Crisis’ and the Hybrid Discourse of Politicizing Immigration in Sweden. *Journal of Immigrant & Refugee Studies*, 16:1-2, 97-117, DOI: 10.1080/15562948.2017.1317895

Schwörer, J. 2021. The Growth of Populism in the Political Mainstream. The Contagion Effects of Populist Messages on Mainstream Parties' Communication. Cham: Springer Nature, DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-030-72449-8>.

Sakki I, Pettersson K (2018). Managing stake and accountability in Prime Ministers’ accounts of the “refugee crisis”: A longitudinal analysis. *Journal of Community and Applied Social Psychology*. 28(6): ss. 406–429. DOI: <https://doi.org/10.1002/casp.2358>

Hagevi, Magnus (2015). *Partier och partisystem*. Lund: Studentlitteratur.

Möller, Tommy (2018). *Efter guldåldern : om partiernas förändring och vad den innebär för demokratin*. Stockholm: Liber.

Fairclough I, Fairclough N (2012). *Political discourse analysis: A method for advanced students*. London: Routledge.

Van Dijk, Teun A. (1997). What is political discourse analysis? *Belgian journal of linguistics* 11.1, s, 11-52.

Esses, Victoria M (2021). Prejudice and Discrimination Toward Immigrants. *Annual Review of Psychology* 72:1, s. 503-531.

Elder-Vass, Dave (2012). *The reality of Social Construction*. Cambridge: Cambridge University Press.

Boréus, Kristina (2018). Argumentationsanalys. I Boréus K, Bergström G (red.) *Textens mening och makt*. Btj, ss. 93-130.

Esaiasson, Peter – Giljam, Mikael – Oscarsson, Henrik – Towns, Ann – Wängnerud, Lena, 2017. "Kvalitativ innehållsanalys", *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Norstedts juridik s. 211

Boréus, K & Kohl, S (2018). Innehållsanalys. I Boréus K, Bergström G (red.) *Textens mening och makt*. Btj, ss. 49-89.

Winther Jörgensen, M., & Phillips, L. (2000). *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.

Elektroniska referenser

Sverigedemokraterna, Liberalerna, Moderaterna, Kristdemokraterna (2022). *Tidöavtalet: En överenskommelse för Sverige*.

<https://www.liberalerna.se/wp-content/uploads/tidoavtalet-overenskommelse-for-sverige-slutlig.pdf>

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet (2010). *Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och miljöpartiets regeringsplattform 2011-2014*.

<https://snd.gu.se/sv/vivill/party/rg/v/2010>

Socialdemokraterna (2014). *Ett bättre Sverige. För alla. Valmanifest 2014*.

<https://www.socialdemokraterna.se/download/18.12ce554f16be946d04640800/1568881613666/valmanifest-2014.pdf>

Socialdemokraterna (2018). *Det största trygghetsprogrammet i modern tid: Valmanifest*

2018. <https://www.socialdemokraterna.se/download/18.12ce554f16be946d04641321/1568881590668/valmanifest-2018.pdf>

Socialdemokraterna (2022). *Socialdemokraternas valmanifest 2022: Vårt Sverige kan bättre*.
[https://www.socialdemokraterna.se/download/18.36cb33a81817fcdd3ec50a0/1661417788892/Valmanifest%20tryck%20\(1\).pdf](https://www.socialdemokraterna.se/download/18.36cb33a81817fcdd3ec50a0/1661417788892/Valmanifest%20tryck%20(1).pdf)

Novus (2023). *Viktigaste politiska frågan Mars 2023*.
<https://novus.se/valjarforstaelse-arkiv/viktigaste-politiska-fragan-mars-2023/> [2023-05-19]

Socialdemokraterna (2013). *Ett program för förändring*.
https://www.socialdemokraterna.se/download/18.12ce554f16be946d04640b87/1568881590520/ett-program-for-forandring_2013.pdf

Valmyndigheten (2023). *Valresultat 2010*.
<https://www.val.se/valresultat/riksdag-region-och-kommun/2010/valresultat.html>
[2023-05-18]

Migrationsverket (2022). *Historik*.
<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Pressrum/Vanliga-fragor-fran-journalister/Historik.html> [2023-05-18]

Bilagor

Fairclough I, Fairclough N (2012). *Political discourse analysis: A method for advanced students*. London: Routledge.